Zekâ

Tevfik Fikret

Zekâ — Tevfik Fikret

İlk yayın: Rübâb-ı Şikeste (genişletilmiş baskı, 1910)

Tevfik Fikret 1915 yılında öldü. 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'nun 27. maddesi uyarınca eserin özgün metni kamu malıdır.

Metin, Vikikaynak (tr.wikisource.org) aktarımından alınmıştır: https://tr.wikisource.org/w/index.php?title=Rübâb-ı_Şikeste/Zekâ&oldid=70871 (revizyon 70871). Bu aktarım Creative Commons Atıf-AynıLisanslaPaylaş 4.0 (CC BY-SA 4.0) lisansıyla paylaşılır; bu PDF de aynı lisansla serbestçe paylaşılabilir.

pdfkitaphane.com

Zekâ tefelsüfe mâildi... Muttasıl düşünür,
Okur, okur ve o hatmettiği resâilden
Birer hulâsa-i hikmet yapardı; sonra gelen
Gelen geçen ne kadar âşinâsı varsa tutup
Mütâlaâtını söyler: Filân nasıl düşünür,
Nasıl yazar, nasıl icmâl ü ictihâd eyler,
Bütün bu şeyleri tekrâr ederdi... Gâh unutup
Gurûr-ı hikmeti, şâirlenirdi; ben ekser
Onun bu hâlini tercîh eder de beklerdim
Ki bir neşîde sünûh eylesin hayâlinden.
O gün o şi'rini elbet gelir okurdu bana:

— Bu şi'ri fikrime kimdir bilir misin mülhim?
"Hakîkat... Âh hakîkat! Onun zılâlinden
"Vücûda gelmişe benzer hayât, rûh, zekâ.
"Ne der güzelliği ta'rîf ederken Eflâtun:
"Güzel hakîkatin enmûzec-i letâfetidir...
"Bu söz, bu işte hakîkatlerin hakîkatidir.
"Hakîkat, âh hakîkat! Onunladır meşhûn
"Bütün şu âlem-i câmid; o bir nefes gibidir
"Ki her vücûd-ı cemâdîye bir hayât verir;
"O bence rûh-ı şuûn-âferîn-i hilkattir.
"Oku, önündeki manzûme bir hakîkattir;
"Hayâle benzetiyorsun, ya anlamazsın ki..
"Bu bir hakîkat-i mü'lim, hakîkat-i mübkî!
"Şi'r demem, ne için yazdığım neşîdelere?
"Ya şi'ri bir tutuyorlar hayâl-i bâtıl ile;
"Benim hakîkate hasrettiğim büyük esere
"Geçende -şi'r!- diyorlardı birtakım cehele..."

Yolunda bir de harâretli nutk edip îrâd
"Şi'r değil!" diye bühtân ederdi ber-mu'tâd
Hayâl ü his ile mâlî güzîde bir gazele...
Evet, bu dâr-ı hakâyıkta her eser mutlak
Şikâr-ı nâhun-ı tenkîd olur; Zekâ'nın da
Günün birinde bütün sânihâtı yoklanacak,
Ve hep o felsefe hulyâları miyânında
Hayâtının kalacaktır yegâne mâ-hasalı
Hayâl ü his ile mâlî güzîde bir gazeli!..